

sosialurin

telf. 147 20, 118 20
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosialurin

Útgevari: Fyritaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Blaðmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Dupultmoralur

LÍKA SÍÐANI í fimtiárunum, tá tað frættist, at NATO-støð skuldi hava innivist á okkar klettum, hevur tjak verið við ymsum millumbilum um hesa støð.

FAIR MUNDU teir føroyingar vera, sum søgdu seg vera nøgðar við hesa støð og, at vit á hendan hátt beinleiðis vóru drigin upp í hernaðardubbingina millum eystur og vestur.

VÍST HEVUR VERIÐ á søguligu støðu okkara sum uttanveltaða tjóð hernaðarlaga og føroyingar sum friðarelskandi fólk. Eisini innan tinggátt hevur hetta mál verið mikið umrøtt og hevur tingið ikki færr enn tvær ferðir gjørt tingsamtykt, sum mótmælir, at hernaðarútgærd verður goymd á føroyskum landella sjóki. Hvørja ávirkan hetta tjak og hesar samtyktir hava havt, vit ella. Júst onga.

SUM KUNNUGT høvdu vit herfyri vitjan av danska forsætisráðharranum og hevur hesin spurningur aftur verið havdur á lofti. Í hesum sambandi segði Anker Jørgensen m.a., at hesin spurningur er í grundini ongantíð veruliga tikin upp í samráðingum millum Danmark og Føroyar.

VIÐ ØDRUM orðum bendir alt á, at alt tos um NATO-støðina, annaðhvørt vit hugsa um løgtingssamtyktir ella tiltáknin tjóðveldisbrølini uppundir hvørt val, hevur ikki verið annað enn ein roynd hjá monnum at »markera sína støðu« og einki annað.

TÍ SAMSTUNDIS sum somu tingmenn gera samtykt oman á samtykt móti hesi støð, hava teir kappast um at lovfá NATO og øllum tí, sum haruppi hongur.

HER HEVUR OG er tí talan um eina so grefliga dupultstøðu, sum vit áttu at skammast yvir heldur enn at tala orð til danska forsætisráðharran um. Við øðrum orðum vilja vit fegin vera vard í navni NATO's, men sjálvi at lata nakað til hesa somu »verju« — ikki talan um. Meta vit NATO sum bestu verju okkara lands, eiga vit eisini at lata okkara part til hesa verju.

EITT HEILT annað er so tað, um vit av røttum eiga at meta NATO-samgonguna sum nakan tryggileika um verju, tá vit hugsa um, hvørjir krigsgreðingar stýra tí landi, sum eina og aleina stýrir NATO. Tað skal gott hugflog til at ímynda sær neutronbumbuna sum nakað friðartryggingið amboð. Tá má ein í minsta lagi vera fólkaflokksmaður.

RÆTTAST MAN vera, at vit fyrst av øllum gera okkum greitt, hvat vit sjálvi vilja, áðrenn vit leggja skuld og ábyrgd á onnur.

Lýsið í sosialinum

Grov skuldseting sum krevur gjølliga kanning

Í samband við lesarabrev mitt í Sosialinum mikudagin tann 19/8 1981.

Hevur gamla samgongan brúkt pengar hon einki átti í.

Greinin var ein fyrispurningur til verandi løgting í samband við eina grein í Dimmalætting.

Har sagt verður.

Hesi turru tøl visa, at fólkaflokkurin, javnaðarflokkurin og tjóðveldisflokkurin hava brúkt pengar teir ikki áttu.

Uppá fyrispurningin í Sosialinum leygardagin 22/8 sigur Jógvan Sundstein soleiðis.

Bæði Dimmalætting og Sverre Midjord mistaka seg, hetta er ein samanblanding av tveimum roknskapum.

Og hetta fara vit í Fólkaflokkinum einki at gera við.

Men mín góði Jógvan hetta er bara ikki so.

Hetta hevur einki við roknskap at gera, hetta er ein beinleiðis skuldseting um óreiðligheit.

Og hetta vilja tit einki gera við.

Jógvan heldur fram við at siga, at hetta er ikki annað enn vanligu skuldsetingar Dimmalættings og Sambandsflokksins móti gomlu samgonguna og serliga Fólkaflokkinn.

Og her at verða skuldsettur fyri at hava brúkt

pengar sum tit, vit einki áttu í, lata tit bara fara.

Samstundis ger blaðmaður Dimmalættingar vart við í Dimmalætting 20/8 nr. 85 síðu 3.

Hann sigur.

Góði Sverre Midjord.

Tú skuldi heldur givið eina frágreiðing hvør ið átti peningin tit hava brúkt. Hesa álvarslegu skuldseting heldur hann fram við, og hon er ikki greið fyrr enn hon er dømd deyð at verða.

Og hetta heldur formaður Fólkaflokksins bert verða eitt vanligt álop á Fólkaflokkinn og gomlu samgonguna.

Heldur tú at verandi samgonga er so nógv verd í tínum eygum, at hetta má slúkast rátt, bert tit

halda saman.

Sum eg fyrr havi sagt er hetta ein álvarsleg skuldseting sum eisini viðvíkur framtíðar álít veljarans.

Hetta hevur figgjarnavn Løgtingsins skilt, tí hevur hon reist málið og hevur kraft eina gjølla kanning.

Fyrrverðandi figgjarmálaráðharri D. Hentze segði mangan í tinginum, at hann hevði úr at gera fyrri at rudda, undan fyrru samgonguni.

Um slíkar skuldsetingar fara fram við borðinum, uttan uppruddan, so veit eg ikki hvat vit hava løgtingið, figgjarnavn og løgtingsgrannskoðan til.

Sverre Midjord

Varðin

Av tí at tað verður borið út millum fólk, at vit hava sagt okkum frá sum ritstjórar av tíðarritinum, verður her avsannað, at so er. Við tí góða stuðli, vit hava havt frá at kalla øllum skrivandi føroyingum, høvdu vit fegnir hildið fram. Men vit hava fingið skriv, dagfest 10.6.1981, har tann nýskipaða nevndin (Einar Joensen, Emil Thomsen og Jóannes Skaale) sigur seg hava samtykt, at nevndin sjálv skal vera ritstjórn.

Steinbjørn B. Jacobsen
Gunnar Hoydal

Fyrispurningur

Til Jákup Sverra Joensen, fiskifróðing!

Í samrøðu við Sosialin í smb. við fiskalaing, siga tygum, at tað onki vatn er í Vági, og eru sostatt møguleikarnir burtur at gera eina smoltstøð í smb. við útbyggingina hjá SEV í Vági. Hetta er beinleiðis ósatt. Vit krevja, at tygum upplýsa okkum, hvat keldutilfar tygum hava nýtt til slíkt úttalisi.

Vit kunnu upplýsa tygum og øðrum, at tey seinastu 10 árin er vatnútyggingin í Vági stórliga útbygd. T.d. eru stórar byrningar gjørdar í Gjógvará og Tórmannsá við Oyrarnar, eisini er

stórur brunnur bygdur út á Flatinum við rørlæingini til Vágsvotn, har stór byrjing er gjørd, sum man vera ein tann størsta vatngøymsla í landinum í

dag og við góðum møguleikum til enn víðari útbygging uttan stórvægis iløgu.

Av tí, at hetta hevur ovurstóran týðning fyri

bygd okkara, biðast tygum vinarliga vátta ella avsanna hetta tygum skulu hava sagt.

Vágs javnaðarfelag

SOSIALURIN og SEV-útbyggingin í Suðuroy

Tað fyríkemur okkum, sum Sosialurin er farin í herna móti bygd okkara, og fyrri at fáa greiðu á endamálinum við hesi skrivning og, at ongin miskiljing skal vera, loyva vit okkum at seta fylgjandi viðmerkingar.

Fyri nakað síðan stóð at lesa í Sosialinum at SEV hevði biðið Tvøroyrar býráð um at styrkja kajuna á Drelnesi, seinni kom fram at hetta var ósatt. Í samrøðu við býráðslim í Tvøroyri verður upplýst, at Tvøroyrar kommunu byggið elverk í 1947. Til hetta kunnu vit upplýsa Sosialinum at vágbingar bygdu elverk í 1921, tað fyrsta í Føroyum, sum síðan umleið 1928 hevur latið streym til Tvøroyri. Eisini er samrøða við Jákup Sverra Joensen til ógagns fyrri Vág. (Vist verður til aðra grein í blaðnum).

Sum fyrr nevnt sær tað út fyrri okkum, sum henda skrivning er vend imóti Vági, við møguleika at tilonkisgera eina demokratiskt tikna avgerð.

Løgið er, at Sosialurin ongantíð síðan henda skrivning byrjaði hevur vent sær til nakan ábyrgdarmann í Vági hesum viðvíkjandi. Hetta verður harðliga átalað.

Vágs javnaðarfelag

Viðmerkingar frá Sosialinum

Tiðindagreinirnar og stubbarnir sum hava verið um ætlaða SEV-útbyggingina í Suðuroy hava einki annað endamálið havt enn tað at bera lesarum okkara tíðindi um eitt mál, sum hevur stóran áhuga. Hvørki nøkur grein ella stubbi hevur havt til endamáls at tæna nøkrum ávisum endamáli. Vit hava bert fylgt gongdini í málum.

Og gongdin er henda: 28.8.81 tiðindastubbi frá býráðsfundi á Tvøroyri, har eitt tilmáli frá havnannevndini um at geva SEV byggi-loyvi verður samtykt. Upplýst verður, at SEV hevur heitt á býráðið um at styrkja bygginguna á Drelnesi.

29.4.81 tiðindagrein, har Hjalgrim Winther upplýsir, at SEV-stýrið hevur avgjört at leggja nýggja el-verkið í Vági. Í somu grein upplýsir Sverri Skaalum, býráðsskrivari í Vági, at arbeiðið upp á bygginguna á Oyrinum (sum er ein trett fyrri bygging, blaðm.) liður væl.

11.7.81 tiðindagrein, sum partvis byggir á upplýsingar frá Dánjal av Rana og frá Ivan Johannesen. Dánjal av Rana upplýsir, at býráðið hevur bjóðað SEV-stýrinum til fund á Tvøroyri og hevur biðið um eina frágreiðing, um hvi SEV fer at byggja í Vági.

Ivan Johannesen sigur, at ein meiriluti í SEV-stýrinum

hevur tikið avgerðina, men visir annars á, at eitt mál kann takast upp til nýggja viðgerð á umboðsráðsfundi.

25.7.81 tiðindagrein, har Jákup S. Joensen sigur, at neyvan nøkur klekistøð verður bygd í Suðuroy, tí SEV hevur avgjört at byggja í Vági og sambært J. S. Joensen er ov lítið til av vatni í Vági.

22.8.81 tiðindagrein, har Dánjal av Rana upplýsir blaðnum, at bræv er sent til limirnar í umboðsráðnum í SEV, har biðið verður um undirskrivir til innkallan av eykaumboðsráðsfundi.

Hetta er tað, Sosialurin hevur skrivað um málið, og hetta er tað, ið er komið fram um málið. Vit meta, at málið er fylgt upp á forvarligan hátt og í trád við vanligan pressusíð.

Tað einasta, sum Sosialurin kanska kann lastast fyrri, er, at hann ikki hevur kannað ella fingið prógv fyrri, um hald er/ella ikki í viðmerking Jákup Sverra Joensen's um at ov lítið vatn er í Vági til bygging av klekistøð.

Men henda greinin hevði einki samband við skrivningina um SEV at gera, og er heldur ikki skrivað av somu blaðmonnum, sum annars hava skrivað hinar greinirnar. Av tilvild hevur hon bert nomið við hitt málið.

Sosialurin